

Kyndelmisse 2019

Læsninger

Sl 139,1-12

Herre, du ransager mig og kender mig.
Du ved, om jeg sidder eller står,
på lang afstand er du klar over min tanke;
du har rede på, om jeg går eller ligger,
alle mine veje er du fortrolig med.
Før ordet bliver til på min tunge,
kender du det fuldt ud, Herre;
bagfra og forfra indeslutter du mig,
og du lægger din hånd på mig.
Det er for underfuldt til, at jeg forstår det,
det er så ophøjet, at jeg ikke fatter det.
Hvor skulle jeg søge hen fra din ånd?
Hvor skulle jeg flygte hen fra dit ansigt?
Stiger jeg op til himlen, er du dér,
lægger jeg mig i dødsriget, er du dér.
Låner jeg morgenrødens vinger
og slår mig ned, hvor havet ender,
så leder din hånd mig også dér,
din højre hånd holder mig fast.
Siger jeg: »Mørket skal dække mig,
lyset blive til nat omkring mig,«

så er mørket ikke mørke for dig,
natten er lys som dagen,
mørket er som lyset.

Joh 1,1-5.9-14

I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begyndelsen hos Gud. Alt blev til ved ham, og uden ham blev intet til af det, som er. I ham var liv, og livet var menneskers lys. Og lyset skinner i mørket, og mørket greb det ikke.

Lyset, det sande lys, som oplyser ethvert menneske, var ved at komme til verden. Han var i verden, og verden var blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke. Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham. Men alle dem, der tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn, dem, der tror på hans navn; de er ikke født af blod, ikke af køds vilje, ikke af mands vilje, men af Gud.

Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed.

Luk 2,22-40

Da deres renselsesdage i henhold til Moseloven var gået, tog de ham med op til Jerusalem for at bære ham frem for Herren – som der står skrevet i Herrens lov: »Alt det første af mandkøn, der kommer ud af moderlivet, skal helliges Herren« – og for at bringe offer, sådan som det er foreskrevet i Herrens lov, et par turtelduer eller to dueunger.

I Jerusalem var der en mand ved navn Simeon; han var retfærdig og from og ventede Israels trøst. Helligånden var over ham, og den havde åbenbaret for ham, at han ikke skulle se døden, før han havde set Herrens salvede. Tilskyndet af Ånden kom han til templet, og da forældrene kom ind med barnet Jesus for at gøre med ham, som det var sædvane efter loven, tog han barnet i sine arme og lovpriste Gud:

Herre, nu lader du din tjener gå bort med fred efter dit ord.

For mine øjne har set din frelse,

som du har beredt for alle folk:

Et lys til åbenbaring for hedninger

og en herlighed for dit folk Israel.

Hans far og mor undrede sig over det, der blev sagt om ham. Og Simeon velsignede dem og sagde til Maria, hans mor: »Se, dette barn er bestemt til fald og oprejsning for mange i Israel og til at være et tegn, som modsiges – ja, også din egen sjæl skal et sværd gennemtrænge – for at mange hjerters tanker kan komme for en dag.«

Der var også en profetinde ved navn Anna, en datter af Fanuel, af Ashers stamme. Hun var højt oppe i årene; som ung jomfru var hun blevet gift og havde levet syv år med sin mand, og hun var nu en enke på fireogfirs. Hun forlod aldrig templet, men tjente Gud nat og dag med faste og bøn. Hun trådte frem i samme stund, priste Gud og talte om barnet til alle, der ventede Jerusalems forløsning.

Da de havde udført alt i overensstemmelse med Herrens lov, vendte de tilbage til Galilæa, til deres egen by Nazaret. Og drengen voksede op, blev stærk og fyldt med visdom, og Guds nåde var over ham.

Prædiken til Kyndelmisse 2019

Jeg tror, at Gud skænker os enestående øjeblikke af fred og harmoni. Øjeblikkene er som evighedsøer i tidens uendelige fremdrift. Øjeblikkene er et lille paradys midt i det tabte paradys' virkelighed. Og jeg længes ofte; jeg længes efter disse øjeblikke, for de er sjældne og dyrebare. Disse *fredsøjeblikke* fylder mig med glæde og taknemmelighed. Jeg oplever, at livet er meningsfyldt; og det er som om, der tændes en flamme inden i mig, *af tro... og til håb!*

Men øjeblikkene er flygtige, og jeg kan ikke tænde dem, ligesom jeg tænder for fjernsynet derhjemme. Det er også som om, de bliver sjældnere og sjældnere, eller måske er det snarere sådan, at jeg bliver nødt til at opsøge øjeblikkene; da jeg var barn, gav de sig selv. Jeg besad, som alle andre børn, en naiv glæde, og jeg oplevede, at verden var god og fantastisk. Når det sneede, blev vores verden forvandlet til et eventyr, og i et af mine første minder tumler jeg rundt i haven med sne op til knæene, og jeg var lykkelig, og jeg drømte ikke om, at noget skulle være anderledes; og sådan var verden fyldt med magiske

øjeblikke; verden var paradisisk, for jeg ønskede mig den ikke anderledes, og jeg kendte heller ikke til andet. Men en sommerdag bristede billedet. Et par nabodrenge, der var to år ældre end jeg, drillede mig og stak sådan nogle klistrende kugler fra en plante, jeg ikke kan huske navnet på, i mit hår. Jeg har aldrig forstået, hvorfor de gjorde det, men det gjorde så ondt, da min mor trak dem ud igen. Hvem kunne være så ond – i en verden, der var så dejlig? Jeg mistede langsomt mit paradys, jeg mistede min naive glæde, og jeg mister den mere og mere for hvert år. Med hvert brud eller tab går uskylden og naiviteten lidt mere fløjten, og paradiset fortoner sig i tågen.

Og sådan er livet; ligesom min vej fører mig længere og længere væk fra barndommen, sådan fører min vej mig også væk fra paradiset – om jeg vil det eller ej. Men jeg tror, at der for enden af min vej ligger et nyt paradys og venter.

For mig er der altid noget ganske særligt ved at se et helt nyfødt barn sammen med et gammelt menneske, der nærmer sig livet afslutning. Den gamle, det kunne være

den nyfødtes oldemor, er måske så svag, at hun ikke kan tage sig af barnet; men hun kan sidde med det. Og oldemoren, der den seneste tid er faldet mere og mere hen, og som beklager sig over smerter og ensomhed, og som bliver træt så hurtigt, når der er besøg, er pludselig som forvandlet, da hun får det nyfødte oldebarn i sine arme; et lys stråler ud ad hendes øjne, et smil breder sig over hele ansigtet, og det er klart for enhver, at smilet hverken er tvunget eller overfladisk. Det kommer fra sjælens dyb; og smilet udtrykker en glæde så stor, at herefter kan oldemoren hvile i en forvisning om, at der er håb. Kort tid efter dør hun. Det er ikke uden sorg, for det var et tab af en kvinde, som mange elskede. Men det er også ok, for sådan går det os alle, vi dør en dag, oftest når vi er blevet meget gamle, og hun nåede at holde sit oldebarn i armene.

Man kan også sige, at de enestående øjeblikke af fred og harmoni, som jeg tror, Gud skænker os, er som lys i mørket. Vi tænder lys for at se det, der er skjult. Og derfor kan vi også i overført betydning tale om oplysning, altså

om at blive oplyst, sådan at vi lærer sandheden at kende. Det er gerne den rationelle sandhed, vi hentyder til, når vi taler om oplysning på denne måde. Men de øjeblikke, hvor vi bliver grebet af en særlig fred og ro, oplyser os på en anden måde og afdækker andre aspekter af sandheden. Vi kan føle os som ét med verdensaltet; som om vi er i kontakt med en uendelig kærlighedskilde, der flyder igennem os og videre ud til hele menneskeheden. Eller vi kan blive bevæget på en måde, så sortsyn og bekymringer, der før gjorde os hvileløse og modløse, synes os betydningsløse; for Gud har anslået de strenge i vores indre, der klinger af kærlighed og liv. Sådan et lys kan tændes for mig, når hele menigheden juleaften stående synger med på sidste vers af ”Dejlig er jorden”: Menneske fryd dig, os er en evig frelser fød! Eller når tvillingerne derhjemme er faldet i søvn med hinanden i armene. Her er det ikke den rationelle sandhed, der bliver oplyst, det er derimod livets sandhed; den sandhed, der er forbundet med følelserne; en ubeskrivelig sandhed, som vi kun kan

tale poetisk om – hvis vi vil yde sandheden nogen form for retfærdighed.

Jeg forestiller mig, at Simeon og Anna, som vi hørte om i bibelfortællingen, er sådan et par gamle mennesker, som den oldemor, jeg fortalte om, der fik et særligt lys i øjnene, da de så Jesus. Og Simeon løftede barnet op og sang:

Herre, nu lader du din tjener gå bort med fred efter dit ord.

For mine øjne har set din frelse,

som du har beredt for alle folk:

Et lys til åbenbaring for hedninger

og en herlighed for dit folk Israel.

Jo, vi mister barndommens naivitet og umiddelbare glæde, vi mister vores paradys, og det kan være meget smertefuldt, men med alderen finder vi en ny glæde, en dybere taknemmelighed og en anden naivitet.

Simeon og Anna så det nyfødte Guds barn, og de vidste, at nu var Gud hos menneskene. Det fyldte dem med lys og glæde, og med håb. Paradiset kom dem atter ganske nær, for Gud lagde det i deres hænder. Og de kunne begge gå bort med fred.

Evangeliet er en evighedsø midt i tidens uendelige fremdrift; og når Gud lader sig føde som et menneske blandt mennesker, kommer lyset os helt nær; Gud har skænket os evigheden, et uendeligt øjeblik.

Som Simeon og Anna kan vi tage det i hænderne, og vi kan lade os rive med og lovprise Gud for den fred, han skænker os. Vi kan også lade forældrene med det lysende barn gå forbi, stille os på afstand og vrænge ad lyset. Vi kan skyde det hen: det er ikke rationelt. Det er unyttigt! Men da bliver livet fattigt som en vinter uden lys. Som en skabelse uden kærlighed. Som en hverdag uden glæde.

Men jeg tror, Gud skænker os enestående øjeblikke af fred og harmoni. Et sådan øjeblik er *nu*. Lad os gribe øjeblikket i naiv tillid til, at Kristus er med. Amen.

Kirkebøn

Evige og almægtige Gud, vort lys og vor trøst. Dit lys skinner selv i det dødens mørke, vi ikke kan gennemtrænge; for dit lys er livets lys.

Lad dit lys skinne for alle mennesker på jorden. Lad det skinne, hvor der er ufred og krig. Lad dit lys blive åbenbaret, hvor mennesker lider og forfølges af andre mennesker. Tænd en flamme i de mennesker, der er ensomme og forladte, i dem, der har mistet troen og håbet, og i dem, der har mistet de mennesker, de holdt allermost af. Lad dit evige lys skinne for dem, der er blevet svigtet og dem, der er lagt for had. Lys for dem, der er syge eller som ligger for døden. Tænd lys i de mørke afkroge, hvor vi aldrig ville sætte vores ben, eller på de steder, vi end ikke kender til.

Og giv os så mod til at genkende dit lys i vores næste. Hjælp os til at se lyset, hvor vi ellers kun så mørke. Giv os mod til at vidne om det lys, når man benægter, at det findes.

Fadervor...

Lad os med apostlen tilønske hinanden

Vor Herre Jesu Kristi nåde

Guds kærlighed

og Helligåndens fællesskab være med os alle.

Kol 1,12-20

Tak med glæde vor Fader, som har gjort jer delige til at få del i de helliges arv i lyset. Han friede os ud af mørkets magt og flyttede os over i sin elskede søns rige; i ham har vi forløsningen, syndernes forladelse.

Han er den usynlige Guds billede,
al skabnings førstefødte.

I ham blev alting skabt
i himlene og på jorden,
det synlige og det usynlige,
troner og herskere, magter og myndigheder.

Ved ham og til ham er alting skabt.

Han er forud for alt,
og alt består ved ham.

Han er hoved for legemet, kirken.

Han er begyndelsen, den førstefødte af de døde, for at han i alle ting skulle være den første. For i ham besluttede hele guddomsfylden at tage bolig og ved ham at forsones alt

med sig, på jorden som i himlene, ved at stifte fred ved hans blod på korset.

Slutkollekt

Kristus, lille barn,
du, der blev båret af Marias glatte hånd,
kærtegnet af Josefs grove næve,
og løftet af Simeons senede hænder.

Lad også vores ind finde ro
når vi ser frelsen i dit blik.

Velsign os og giv os fred.

Du, der med Faderen lever og råder i Helligånds enhed,
én sand Gud fra evighed og til evighed.

Amen